

אנשי העוול

תמרורים

סופר בן סופר

נחוג יום־הולדתו ה־65 של **דוד שחם**, סופר (הרפתקות אחי: חם), פירסומאי ועורך (בין היתר: ביטאון השומר הצעיר, על החומה), שחם, יליד פולין, שעלה לארץ בגיל שנה, הוא אחד משני בניו של הסופר והמסאי המנוח אליעזר (הבחירה בארץ הבחירה) שטיינמן ואחיו הגדול של המחזאי והסופר נתן (קרא ל' סיומקה) שחם. בצעירותו היה שחם שליח השו"מ הצעיר לארצות־הברית; בנערותו אחד מבעליה של סוכנות־הפירסום

איל: גליליה ברייט, העולם הזה

סופר שחם

אח גדול, כסף קטן

המובילה של שנות ה־60 (שחם־לביני סוף־אילון) וכיום הוא בעל טור (כסף קטן) בידעות אחרונות.

האלמנה והמיליונים

נפטרה **בניירוק**, בגיל 62, **פאולה גולד דה־לאונסקו**, אלמנת מיליונר, שהתפרסמה כאשר תרמה מיליון דולר וחצי להקמת בית־אבות של יוצא בצפון תל־אביב. זו היתה התרומה הגדולה ביותר בהיסטוריה של יוצא דה־לאונסקו, שעלתה בצעירותה לארץ מרומניה, יצאה מן הארץ, כאשר נישאה, בנישואין שניים, למיליונר יוצא ארגנטינה, שכספיו איפשרו לה לא רק לתרום למטרות טובות, אלא גם להחזיק בתים כארבע ערים: דירה בניירוק, חווילה בפאריס, מעון במונטה קארלו ודירה באיזור יוקרתי בתל־אביב.

ל"ו צדיקים לילדים

נפטרה **בבניברק**, בגיל 78, **הרב ישראל יעקב קלפהולץ**, סוחר תל־אביבי לשעבר שהקדיש את שנותיו האחרונות להוצאת ספרים לילדים חרדים. קלפהולץ, יליד פולין ששכל בשואה את אשתו ואת חמשת ילדיו, הוציא לאור עשרות ספרי ילדים, מסיפורי אליהו הנביא ועד סיפורי ל"ו הצדיקים הנסתרים, וטרם במיוחד לשלוח את ספריו לילדיהם של חוזרים בתשובה, "כדי שילמדו מאורי חותיהם של צדיקי הדורות הקודמים".

מורת גאוני הקשת

נפטרה **בחולון**, בגיל 86, **אילנה פהר**, מורת־הכינוי של גדולי כנרי ישראל (שמואל אשכנזי, שלמה מינץ, פנחס צוקרמן). פהר, ילידת הונגריה וסולנית בזכות עצמה בגיל 14, עלתה ארצה אחרי השואה (בה איבדה את אחת משתי בנותיה) וזכתה במשך השנים בכבוד הראוי לה, מן התואר מורת גאוני הקשת ועד הרלקת אחת ממשאות יום־העצמאות (1987).

היורש בתחת־החשמל

נפטר **במוסקוה**, שבועיים אחר יום־הולדתו ה־86, **גיאורגי מלנקוב**, מי שהיה בשלהי מלחמת העולם השנייה, השר הסובייטי האחרון לשיקום השטחים ששוחררו מידי הכובשים הגרמניים ואשר שימש, כמי של תקופה קצרה, מחורר 1953, כיורשו של סטאלין בראשות ברית־המועצות. אחרי שהורח מלנקוב על־ידי ניקיטה חרושצ'וב היה במשך שנים מנהל תחנת־חשמל גידחת בגבולה המזרחי של ברית־המועצות עם סין.

העולם הזה 2632

ולך שותף בעסק זה כדי לרכוש את תמיכת אד מיו, שהיה צריך לשנות את תקנות־החוק האמריקאיות כדי לאפשר לשימרון פרס לשעבר את כספיהם מענק האמריקאי כערובה להבטחה היש־ראלית. מיו אכן השתדל, אך נכשל.

בפרשה זו מכבב גם אל שווימר, ידידו האישי של שימרון פרס ומגיבורי פרשת־הנשק האיראנית, ומוזכר אף שמו של עדנאן האשוקג'י הסעודי, גיבור אחר של פרשה זו.

גיבור אחר הוא ראש הסייאי־אי, ויליאם קייסי, שהעלים מעיניהם של המוסדות האמריקאים המוסמכים מידע שהיה בידי הסייאי על ידידו רפפורט. גם ידידות זו מעוררת סימני שאלה.

כל הפרשה החדשה מטילה אור על עולם של רוב־שיהשפעה ומוכרי־השפע, של יהודים וידידי־ישראל המפיקים מיליארדים מידידות זו, של קשרים מזויזים ותמוהים של מנהיגים ישראלים עם אנשי עולם תחתון בלכלי בינלאומי, של יחסים מזויזים מאוד בין פוליטיקאים ישראלים ואמריקאים על רקע כלכלי מובהק.

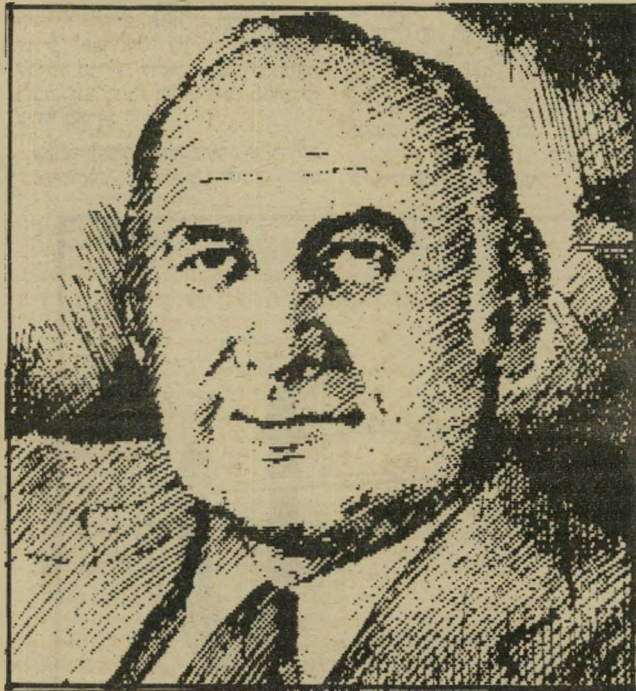
על כך מדווח יגאל לביב מארצות־הברית:

רפפורט היה נשאר, בוודאי, בעל כמה אוניות עד היום, לולא העיסקה האינדונסית.

על עיסקה זו סיפר השבועון רבי היוקרה בינס־וויק: "הופעתו של רפפורט בעיסקה־הובלת־הנפט קשורה ליחסיו עם מי שהיה מנהל חברת־הנפט הלאומית של אינדונסיה, פרטמניה, הגנרל איבנו סוטובו".

בהתאם למיסמכי בית־מישפט, רפפורט התחיל לפעול באינדונסיה ב־1966, כאשר הנשיא סוקארנו הודח על־ידי קבוצת גנרלים בראשות הנשיא הנוכחי, סוהרטו. באותה השנה הקים רפפורט חברה בשם ג'וראל מאריטיים אנטרפרייז, הרשומה בגרמניה, שהתחילה לספק מכילות קטנות להובלת נפט לאי אינדונסיה. באותה השנה הפך רפפורט גם שותף של הגנרל סוטובו בעסקיו. אז הקים את אינטר מאריטיים בנק ב'ז'נבה, וב־1967 הפך סוטובו חבר בהנהלת הבנק. באותן שנים התם רפפורט חברים עם פרטמניה למכירת 15 מיכליות־ענק, במחירים שהיו, לדיברי פרטמניה כבית־המישפט, גבוהים בהרבה מהמקובל אז. פרטמניה טוענת לקנוניה בין רפפורט לסוטובו.

בשנת 1974 ירדו מחירי־הנפט, ועימם הכנסות אינדונסיה שפשטה כמעט את הרגל. המיכליות הענקיות,

ברוך־ברום רפפורט

שוחד לנור + מיליארד דולר

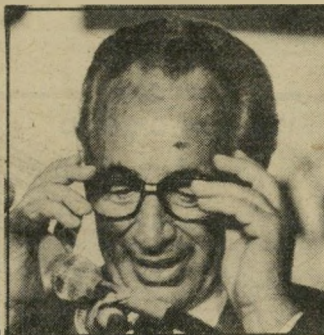
שווימר

בקשר

מיו

התערב

פרס

אישר

והשתקע ב'ז'נבה. הוא עסק בעסקים שונים, סבל ממחסור בכסף, וראה הצלחה דווקא בחברה שהקים לאספקת ציוד לאוניות, ובכללן אוניות צים.

החברה, בשם אינטרמאריטיים, גדלה עם השנים, והוא התחיל לרכוש אוניות. באותה תקופה עשו זאת כמה אנשי עסקים ישראלים. מאיר הלוי הקים אז את ממלכת סומרפין. האחים עופר החלו בהקמת חברת קוי הים התיכון, שהפכה לממלכת־אוניות. אביגדור סירקיס, יחד עם עורילא עינב ויוסי הראל, נכנסו לעיסקת־ספנות. כולם פעלו באותה השיטה: השגת חווי הובלה, הזמנת אוניות במספנות בסקנדינביה, במימון בנקאי שניתן כנגד חווי־הובלה.

שיטה זו פותחה לאחר־מכן על־ידי יעקב מרידור ומילה ברנר, שהקימו את החברה הימית להובלת פרי.

השתקע ב'ז'נבה. הוא עסק בעסקים שונים, סבל ממחסור בכסף, וראה הצלחה דווקא בחברה שהקים לאספקת ציוד לאוניות, ובכללן אוניות צים.

החברה, בשם אינטרמאריטיים, גדלה עם השנים, והוא התחיל לרכוש אוניות. באותה תקופה עשו זאת כמה אנשי עסקים ישראלים. מאיר הלוי הקים אז את ממלכת סומרפין. האחים עופר החלו בהקמת חברת קוי הים התיכון, שהפכה לממלכת־אוניות. אביגדור סירקיס, יחד עם עורילא עינב ויוסי הראל, נכנסו לעיסקת־ספנות. כולם פעלו באותה השיטה: השגת חווי הובלה, הזמנת אוניות במספנות בסקנדינביה, במימון בנקאי שניתן כנגד חווי־הובלה.

שיטה זו פותחה לאחר־מכן על־ידי יעקב מרידור ומילה ברנר, שהקימו את החברה הימית להובלת פרי.

רפפורט לכיסוי התרומה שנתן.

שוחד באינדונסיה

בניגוד לישראל, תופסת הפרשה באמריקה עמודים שלמים בעי תונות הרצינית, והיא לא תרע, שכן חוקר מיוחד של ענייני אדוארד מיו ממשיך במרץ רב לנבון בפרשה זו ובאחרות, שכולן קשור מיו בעסקים מפוקקים עם ישראלים.

מי הוא ברום ("ברוך") רפפורט, זה שמעשיו עשויים להסיל את שריהמישפטם האמריקאי ואת שריהחוק הישראלי?

רפפורט גר בחיפה, ושירת במיל־ממת־העצמאות במשיטרה הצבאית. אחר־כך עבר עם משפחתו לשווייץ

פרשת איראן־קונטראס שפכה אור על העולם התחתון הפוליטי־ביטחוני.

פרשת צינור־הנפט העיראקי שוסבת אור על העולם התחתון הפוליטי־כלכלי.

בשתי הפרשות מכבבים אישים ישראלים בכירים לצד עמיתיהם האמריקאים.

בפרשת צינור־הנפט שותפו אנשים שמומחיותם העיקרית היא תשלום שוחד אישי לגדולי־המדינות, אנשים היודעים לרכוש "השפעה" ולסחור בה.

בולט האנשים האלה בולט החיסאי־היורד ברוך ("ברום") רפפורט, שניהל בעבר עסקי מיליארדים עם אינדונסיה, אחרי ששיחר גנרל אינדונסי, חבריה־ממשלה, והסך אותו שותף בעסקיו.

בולט בפרשה עור־הדין האמריקאי־היורדי רוברט ולך (או וולאין), שהיה מעורב בעסקים מפוקקים מאוד עם שרי המישפטים האמריקאי הנוכחי, אדוארד ("אד") מיו.

רפפורט שותף בעסק צינור־הנפט בגלל התיקוה ש"ישכנע" את שימרון פרס לתת מיכת־הבטחה ליוזמי קר־הנפט. מיכתב כזה אכן ניתן.

מה חודשים לפני מועד הכי חירות בשנת 1984 חרקו הגלגלים במטה־הבחירות של מפלגת־העבודה. ברית־הקציב נסתמו. הכסף למימון הבחירות אול, ולפני המפלגה עוד היה זמן ניכר עד לבחירות. היה ברור כי ללא גיוס תקציב גדול צפוי כישלון חרוץ למפלגה במאבק, שבו היה ברור לכל ראשי מפלגת־העבודה שהניצחון מובטח להם.

האחרים למימון ולגיוס התרומות, אל שווימר ומייק פירון, ראשי אזרחים למען פרס, יחד עם רכז מטה־הבחירות

מאת יגאל לביב

משה שחל, החלו שוברים את הראש למי לפנות בבקשה לתרומות. היה ברור כי לא ניתן לקבל תרומות מתושבי ישראל, שכן החוק אוסר על תרומות העולות על כמה אלפי שקל מיחיד. המוצא היחיד היה גיוס תרומות מתושב זר, שכן "חוק מימון המפלגות" השאיר ככונה פירצה, המרשה לתושב זר לתרום כאוות־נפשו, ללא הגבלה. תוך כמה ימים נמצא הגואל: ברוך רפפורט, ישראלי־לשעבר החי ב'ז'נבה, ואשר עשה כסף רב בעסקי־נפט.

רפפורט תרם מיליון דולר למסע־הבחירות של מפלגת־העבודה, הפך למושיעה ומצוי לה, וזכה בהכרת־תודה בלתי־מוגבלת של ראשי־המפלגה, שזמרון פרס.

הקשר עם רפפורט היה באמצעות משה שחל, שהיה אז עריין בעל מיש־רדי־עורכדיין משגשג בחיפה. שחל רצה כזמנו כי רפפורט ירכוש חלק בחברת־הרקל פז. וקיים עימו שיחות ומג' עים רבים. אולם בסופו של דבר נרכש החלק (25%) על־ידי חיפאי אחר, גד זאבי, שעשה הון בעבודות ציבוריות באפריקה. התרומה גרמה גם להיכרות ולירידות בין רפפורט לשווימר.

לא היתה זו התרומה היחידה של רפפורט בישראל. הוא תרם חמישה מיליון דולר לבית־החולים רמב"ם בחיפה, ועוד שלושה מיליון דולר לאוניברסיטת בר אילן. תרומה זו הוסדרה באמצעות מי שהיה עור־דין או, יצחק סוני, לאחר־מכן מבקרי־המדינה. היתה רומה שנתן למפלגת־העבודה עשתה בשעתו רעש בחוגי צמרת־המפלגה, כעיקרון שכסירב לתרום לליכוד סכום כלשהו.

אין לי ספק כי כאשר תרם את הכסף הנוכח לרפפורט שכספו וחוזר לו. אני מאמין כי המפתח להבנת הבקשה לשוחר בסך מיליון דולר לשימרון פרס, שהועלתה על־ידי עור־הדין רוברט ולך במיכר לשרהמישפטם האמריקאי אדוארד מיו אינו בכך שרצו לתת מיליון דולר למפלגת־העבודה, אלא שרפפורט ודישראלים, שניהלו את המגעים עם האמריקאים, ציינו כי במיסגרת הקצבות הכספים לפרויקט יהיה צורך להחזיר מיליון דולר